

Parlament České republiky

Kancelář Poslanecké sněmovny

Parlamentní institut

PROCES ROZŠÍŘOVÁNÍ EU – VZTAH K BULHARSKU,
RUMUNSKU, TURECKU A ZEMÍM ZÁPADNÍHO BALKÁNU

DOKUMENTY SPOLEČNÉ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ
POLITIKY EU

ČERVEN 2005

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

OBSAH

OBSAH	2
PROCES ROZŠÍŘOVÁNÍ – VZTAH K BULHARSKU, RUMUNSKU, TURECKU A ZEMÍM ZÁPADNÍHO BALKÁNU	3
CHORVATSKO	3
TURECKO	3
BULHARSKO A RUMUNSKO	4
BOSNA A HERCEGOVINA	5
DOKUMENTY SPOLEČNÉ ZAHRA NIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY	6
IMPLEMENTACE EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE, EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÁ POLITIKA	6
BOJ PROTI ŠÍŘENÍ ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENÍ	6
BOJ PROTI TERORISMU	6
CIVILNÍ MANAGEMENT KONFLIKTŮ	7
CIVILNÍ TÝMY RYCHLÉ REAKCE	7
EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÁ POLITIKA	7
EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÁ ŠKOLA	8
EVROPSKÁ OBRANNÁ AGENTURA	8
NÁSTROJ PRO STABILITU	8
ODBORNÁ PŘÍPRAVA EU V OBLASTI EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÉ POLITIKY	9
PREVENCE KONFLIKTŮ	9
PROGRAM CBRN 2002	9
VOJENSKÁ OPERACE EU V BOSNĚ A HERCEGOVINĚ – EUFOR ALTHEA	10
VÝROČNÍ ZPRÁVA O SPOLEČNÉ ZAHRA NIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITICE	10
VÝVOZ ZBRANÍ	10
ZBOŽÍ DVOJÍHO UŽITÍ	11
ZÁVĚRY EVROPSKÉ RADY	11
MEZINÁRODNÍ VZTAHY EU, POSTOJE K JEDNOTLIVÝM OBLASTEM	12
GRUZIE	12
KONŽSKÁ DEMOKRATICKÁ REPUBLIKA	12
KUBA	12
STŘEDOAFRICKÁ REPUBLIKA	13
UKRAJINA	13
UZBEKISTÁN	13
ZIMBABWE	13

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

PROCES ROZŠIŘOVÁNÍ – VZTAH K BULHARSKU, RUMUNSKU, TURECKU A ZEMÍM ZÁPADNÍHO BALKÁNU

CHORVATSKO

Pozadí

Na svém [zasedání 16. a 17.3. 2005](#) rozhodla Rada pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy ne zahájit vstupní rozhovory s Chorvatskem vzhledem k tomu, že nedostatečně spolupracovalo s ICTY. O týden později, na zasedání Evropské rady, bylo rozhodnuto o vytvoření zvláštního týmu (task-force) pro přezkoumání míry chorvatské spolupráce s ICTY. Zásadní rozhodnutí ohledně zahájení přístupových rozhovorů bylo očekáváno od Rady ministrů zasedající 13. a 14. června, respektive od Evropské rady, která se sešla ve dnech 16. a 17. června. Pro rozhodnutí Rady EU resp. Evropské rady byly klíčové zpráva Task-force a především zpráva vrchní prokurátorky ICTY Carly del Ponte.

7. června sdělila vrchní prokurátorka ICTY ve svém dopise předsednictví, že Chorvatsko významně pokročilo na cestě k plné spolupráci s ICTY, a že ke zhodnocení, zda tyto nové snahy přinesly konkrétní výsledky, bude nutné období tří až čtyř měsíců.

Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy k Chorvatsku, 13.6.2005

Rada připomněla své závěry z března 2005, kdy potvrdila kandidátský statut Chorvatska a stanovila, že přístupová jednání budou moci být zahájena jakmile bude konstatováno, že Chorvatsko plně spolupracuje s ICTY.

Rada vzala na vědomí informaci (dopis 7.6.) od vrchní prokurátorky a vyzývá Chorvatsko k pokračování a zintenzivnění jeho snah. Otázka bude opět přezkoumána během července 2005.

Aktuálně

Jak potvrdil tiskový mluvčí Carly del Ponte, plná spolupráce s ICTY bude moci být konstatována až v situaci, kdy bude generál Gotovina, který se podle vrchní prokurátorky skrývá na chorvatském území, předán soudnímu tribunálu v Haagu.

Evropská rada se otázkou Chorvatska již dále nezabývala, čímž potvrdila platnost závěrů Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy.

TURECKO

Pozadí

Evropská rada na svém [zasedání 16. a 17. 12. 2004](#) zopakovala své závěry z Helsinek, že Turecko je plnohodnotným kandidátem, na něž se vztahují stejná vstupní kritéria jako na ostatní kandidáty. Vstupní vyjednávání mohou začít, vzhledem k tomu, že Komise předložila zprávu podle které Turecko splňuje politická kritéria, bez zbytečných prodlev. Evropská rada ocenila pokrok, jakého Turecko v naplňování kodaňských kritérií dosáhlo a vyzvala Turecko, aby v reformním procesu nepolevilo. Začátek vstupního vyjednávání byl stanoven na 3. října 2005. Před započítím těchto jednání musí Turecko uznat Kyperskou republiku a dokončit politické reformy.¹ Pro některé členské státy EU je důležité turecké vyrovnání se s minulostí (uznání arménské genocidy během 1. světové války)

Plné členství Turecka v EU se neseťkává v řadě členských států s velkou podporou. Například Rakousko akcentuje jako alternativu ke členství tzv. privilegované partnerství. Podobný postoj zastává německá CDU/CSU a řada dalších předních evropských politiků.

¹ Pro podrobnější informaci o vztahu EU-Turecko viz Informační studii Parlamentního institutu č. 3.031 „Evropská unie a Turecko.“

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Aktuálně

1.6. vešel v Turecku v platnost nový trestní zákoník. Jedná se o reformní krok požadovaný Unií, nicméně podoba v níž byl nový předpis uzákoněn vyvolala v zemi vlnu kritiky. Podle pozorovatelů by ustanovení nového zákoníku mohla být snadno využita proti novinářům kritizujícím turecké veřejné činitele a politiku vlády. Blíže viz [EUOBSERVER](#).

Nový ministr vnitra Francouzské republiky, vlivný předseda Svazu pro lidové hnutí Nicolas Sarkozy, se vyslovil proti zahájení vstupních jednání s Tureckem a přiklonil se k variantě privilegovaného partnerství. Turecko naopak trvá na plném členství v EU, pro které pro něj neexistuje žádná přijatelná alternativa.

16. června odsoudil německý Spolkový sněm masakr Arménů v Turecku před 90 lety. Rezoluce Spolkového sněmu vyzvala obě strany, aby dosáhly vyrovnání tím, že zmíněné tragické události historicky zpracuje nezávislá smíšená komise a její závěry budou zveřejněny s cílem dosáhnout usmíření a odpuštění historických vin.

Ve středu 29. června schválila Komise návrh rámcové pozice EU pro vedení přístupových jednání s Tureckem (viz dok. [10690/05](#)). Návrh musí být ještě schválen Radou ministrů. Dokument potvrzuje, že cílem přístupových jednání je turecké členství v Unii, nicméně jedná se o otevřený proces, jehož výsledek nemůže být předem garantován. V případě, že Turecko nebude schopno plně převzít všechny závazky vyplývající z členství v Unii, Unie bude usilovat o co nejbližší formu partnerství. Podle Komisaře pro rozšíření Olliho Rehna je tato rámcová pozice pro vyjednávání ve srovnání s dřívějšími vlnami rozšiřování tou zdaleka nejprůšnější (viz [EUOBSERVER](#), 29.6.).

Před dokončením negociací bude muset Turecko, kromě naplnění kodaňských kritérií a převzetí unijního *acquis*, rovněž normalizovat své vztahy se sousedy, zvláště s Kyprem a Arménií. Členem se Turecko bude moci stát nejdříve v roce 2014, jelikož toto rozšíření bude velmi nákladné a současná podoba návrhu finanční perspektivy pro období 2007-2013 s jeho členstvím nepočítá.

BULHARSKO A RUMUNSKO

Pozadí

25. dubna 2005 podepsali představitelé Rumunska, Bulharska a členských států EU smlouvy o přistoupení těchto zemí. Budou-li tyto smlouvy ratifikovány ve všech 27 parlamentech a nerozhodne-li Rada (na základě hodnotících zpráv Komise) o odložení jejich vstupu v platnost, Rumunsko a Bulharsko se k 1.1. 2007 stanou členy Evropské unie. Smlouvy o přistoupení byly již během května ratifikovány bulharským i rumunským parlamentem.

Aktuálně

9. června zaslala Evropská komise Bulharsku a Rumunsku varovné dopisy, v nichž obě země vyzvala k urychlenému přijetí zbývajících reforem, potřebných pro dokončení přípravy obou zemí na členství v Unii. Komise především poukazuje na nedostatky v oblastech soudnictví a boje s korupcí.

14. června se uskutečnilo zasedání Rady přidružení EU-Rumunsko. Evropská unie vzala na vědomí pokrok dosažený rumunskou stranou při realizaci potřebných reforem a vyjádřila přesvědčení, že cílové datum rumunského vstupu 1.1.2007 bude dodrženo. Nicméně povzbudila Rumunsko ke zintenzivnění činnosti při přijímání a implementaci zbylých reforem. Viz společné komuniké – [UE-RO 1808/05](#)

Smlouvy o přistoupení Bulharska a Rumunska byly 21. června schváleny slovenským parlamentem. Ze 102 přítomných poslanců bylo 100 pro, dva se zdrželi. Ratifikační proces na Slovensku bude ukončen až podpisem prezidenta Gašparoviče.

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

BOSNA A HERCEGOVINA

Pozadí

V roce 2003 vypracovala Evropská komise studii proveditelnosti k možnosti uzavření Dohody o stabilizaci a přidružení s Bosnou a Hercegovinou. Bylo identifikováno 16 hlavních reformních kroků, které musí Bosna a Hercegovina uskutečnit. Pro aktuální stav naplňování těchto kroků viz [zprávu Evropské komise o Bosně a Hercegovině za rok 2004](#). Během druhé poloviny května ztroskotal, především pro odpor Republiky Srbské, pokus o provedení reformy policie.

Ze zemí západního Balkánu má již Evropská unie uzavřeny Dohody o stabilizaci a přidružení s Chorvatskem a Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií. U zemí, které jsou součástí stabilizačního a asociačního procesu (všechny země západního Balkánu), se předpokládá jejich budoucí členství v EU. Dohody o stabilizaci a přidružení slouží k jejich přípravě na toto členství.

Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy k oblasti západního Balkánu, 13.6.2005

Rada ocenila významný pokrok, kterého dosáhla Bosna a Hercegovina v 16 prioritních oblastech. Dále vyzvala Bosnu a Hercegovinu k realizaci zbylých reforem (policie, veřejnoprávní vysílání), tak aby mohla být otevřena jednání vedoucí k uzavření dohody o stabilizaci a přidružení.

Rada vyjádřila uspokojení nad průběhem operace EUFOR Althea a došla k závěru že mise by měla být prodloužena až do konce roku 2005.

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

DOKUMENTY SPOLEČNÉ ZAHRA NIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY

IMPLEMENTACE EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE, EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÁ POLITIKA

BOJ PROTI ŠÍŘENÍ ZBRANÍ HROMADNÉHO NIČENÍ

Pozadí

Strategie proti šíření zbraní hromadného ničení byla přijata Evropskou radou v prosinci 2003. Kapitola III této strategie se věnuje nástrojům pro boj s šířením zbraní hromadného ničení, které má EU a členské státy k dispozici. Vždy jednou za půl roku je Evropské radě předkládána zpráva o vývoji v této oblasti.

Zpráva o pokroku v implementaci kapitoly III Strategie proti šíření zbraní hromadného ničení, 8.6.2005 – [9898/05](#)

- Status dokumentu: zpráva přijatá Evropskou radou

Zpráva poukazuje na kroky realizované, popř. navrhované v rámci kapitoly III Strategie.

BOJ PROTI TERORISMU

Pozadí

Boj proti terorismu se stal po 11. září 2001 prioritou pro všechny členské státy. Základní koncepci boje proti terorismu vytyčuje [Evropská bezpečnostní strategie](#), Evropská unie se zde zaměřuje především na prohloubení spolupráce mezi členskými státy a na aspekty financování terorismu. V červnu 2004 přijala Evropská rada Akční plán boje proti terorismu, každých půl roku pak předsednictví ve spolupráci s koordinátorem boje proti terorismu podává Evropské radě zprávu o průběhu implementace akčního plánu.

Provádění akčního plánu pro boj proti terorismu, 10.6.2005 – [9809/05](#)

- Status dokumentu: Zpráva předsednictví a koordinátora boje proti terorismu Radě EU/Evropské radě. *LIMITE*

Zpráva shrnuje pokrok dosažený za první pololetí roku 2005. Pro podrobnosti viz [příloha I](#) (současná podoba akčního plánu) a [příloha II](#) (stav implementace akčního plánu v členských státech). Zvláštní důraz je kladen na zlepšení spolupráce členských států v oblasti civilní ochrany.

Společný postoj Rady 2005/427/SZBP, kterým se aktualizuje společný postoj 2001/931/SZBP o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu a zrušuje společný postoj 2005/220/SZBP, 6.6.2005 – [úřední věstník L144](#)

- Status dokumentu: společný postoj přijatý Radou podle hlavy V Smlouvy o EU
Tento společný postoj aktualizuje přílohu (seznam osob, skupin a subjektů spojených s terorismem) společného postoje [2001/931/SZBP](#).

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Rozhodnutí Rady 2005/428/SZBP, kterým se provádí čl. 2 odst. 3 nařízení (ES) č. 2580/2001 o zvláštních omezujících opatřeních namířených proti některým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu a kterým se zrušuje rozhodnutí 2005/221/SZBP, 6.6.2005 – [úřední věstník L144](#)

- Status dokumentu: rozhodnutí Rady přijaté podle hlavy V Smlouvy o EU

S ohledem na rozhodnutí Výboru pro sankce Rady bezpečnosti OSN ze 2.5.2005 bylo rozhodnuto přijmout aktualizovaný seznam osob, skupin a subjektů, na které se vztahuje nařízení [\(ES\) 2580/2001](#).

CIVILNÍ MANAGEMENT KONFLIKTŮ

Modelová dohoda o statutu civilní operace Evropské unie v rámci Evropské bezpečnostní a obranné politiky v hostujícím státu, 16.6.2005 – [9847/05](#)

- Status dokumentu: návrh vypracovaný sekretariátem Rady. *LIMITE*

Jedná se o návrh modelové dohody mezi EU a státem hostujícím její civilní operaci.

CIVILNÍ TÝMY RYCHLÉ REAKCE

Víceúčelové zdroje pro operace civilního krizového managementu – Civilní týmy rychlé reakce, 23.6.2005 – [10462/05](#)

- Status dokumentu: pracovní dokument Rady. *LIMITE*

Jedná se o materiál vypracovaný Sekretariátem Rady s ohledem na priority Civilního hlavního cíle 2008. Civilním týmem rychlé reakce se rozumí víceúčelová kapacita, složená především ze specialistů z členských států, schopná rychlého nasazení v krizové oblasti. Dokument v dané podobě byl již schválen Výborem pro civilní aspekty krizového managementu i Politickým a bezpečnostním výborem.

EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÁ POLITIKA

Pozadí

Zprávu o Evropské bezpečnostní a obranné politice předkládá předsednictví Evropské radě vždy jednou za půl roku.

Zpráva předsednictví o Evropské bezpečnostní a obranné politice, 13.6.2005 – [10032/05](#)

- Status dokumentu: zpráva předsednictví, přijata Evropskou radou.

Zpráva informuje o činnosti EU v oblasti Evropské bezpečnostní a obranné politiky. Specificky se věnuje probíhajícím a plánovaným vojenským a civilním operacím EU, rozvoji evropských vojenských a civilních kapacit, Evropské obranné agentuře, vztahu EU-NATO, spolupráci s mezinárodními organizacemi a třetími zeměmi, boji proti terorismu, vzdělávání EU v oblasti EBOP, cvičnému řešení krizí atd.

EVROPSKÁ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÁ ŠKOLA

Pozadí

V listopadu 2003 schválila Rada politiku odborné přípravy EU v oblasti Evropské bezpečnostní a obranné politiky (EBOP). V září 2004 byla přijata koncepce odborné přípravy EU v oblasti EBOP, která obsahuje zásady pro zřízení Evropské bezpečnostní a obranné školy.

Návrh společné akce Rady, kterým se zřizuje Evropská bezpečnostní a obranná škola (EBOŠ), 23.6.2005 – [10340/05](#)

- Status dokumentu: návrh společné akce Rady. LIMITE

Dokument obsahuje návrh společné akce, tak jak se na něm shodl Výbor stálých zástupců dne 21.6.2005.

EBOŠ je organizována jako síť spojující ústavy, vysoké školy, akademie a instituce členských států zabývající se otázkami bezpečnostní politiky a Ústav Evropské unie pro studium bezpečnosti. Posláním EBOŠ je poskytovat odbornou přípravu v oblasti Evropské bezpečnostní a obranné politiky. EBOŠ má disponovat řídicím výborem, výkonnou akademickou radou a stálým sekretariátem.

EVROPSKÁ OBRANNÁ AGENTURA

Pozadí

Evropská obranná agentura byla zřízena společnou akcí [2004/551/SZBP](#) dne 12.7.2004. Jejím hlavním cílem je napomoci členským státům při jejich úsilí o rozvoj vojenských kapacit pro operace Evropské unie.

Německo-francouzská koncepce vztahu mezi Evropskou obrannou agenturou a Radou EU, 10.6.2005 – [9135/05](#)

- Status dokumentu: pracovní materiál pro diskusi v orgánech Rady. LIMITE

Podle společné akce 2004/551/SZBP i podle článků I-41 a III-311 Smlouvy o ústavě pro Evropu podléhá Evropská obranná agentura Radě EU. V pracovních skupinách Rady nyní probíhá diskuse o modalitách tohoto vztahu, tento dokument představuje společnou německo-francouzskou koncepci. Tato koncepce navrhuje zařazení přípravy agendy pro evropskou obrannou agenturu do pracovní skupiny POLARM.

NÁSTROJ PRO STABILITU

Pozadí

Společenství již dnes poskytuje finanční, hospodářskou, technickou či humanitární pomoc třetím zemím skrze řadu nástrojů (Evropská politika sousedství, stabilizační a asociační program, předvstupní programy, Nástroj pro humanitární pomoc). Zřízení nového Nástroje pro stabilitu by mělo Evropské unii umožnit poskytovat pomoc na širším základě (pomoc státům v krizi, podpora boje proti terorismu atd.).

Nástroj pro stabilitu, 2.6.2005 – [9678/05](#)

- Status dokumentu: Návrh předsednictví k doplnění návrhu nařízení Rady ustavující Nástroj pro stabilitu ([13690/04](#)). LIMITE

Předsednictví předložilo pozměněnou verzi návrhu vypracovaného v září 2004 Komisí. Tímto návrhem (COM 2004/630 final) se již dříve (2.11.2004) zabýval Výbor pro evropské záležitosti PS PČR a vzal jej na vědomí.

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

ODBORNÁ PŘÍPRAVA EU V OBLASTI EVROPSKÉ BEZPEČNOSTNÍ A OBRANNÉ POLITIKY

Program odborné přípravy EU v oblasti Evropské bezpečnostní a obranné politiky pro období 2006-2010, 7.6.2005 – [9654/05](#)

- Status dokumentu: návrh diskutovaný v orgánech Rady. *LIMITE*

Odborná příprava EU se zaměřuje na zvyšování akceschopnosti Evropské bezpečnostní a obranné politiky (EBOP), je realizována semináři, workshopy, cvičnými operacemi atd. V období 2006-2010 se má zaměřit především na implementaci konceptu bojových skupin a působení nových institucí (civilně-vojenská buňka, operační centrum EU) v operacích EBOP.

PREVENCE KONFLIKTŮ

Pozadí

Předcházení násilným konfliktům je společně s vojenským a civilním managementem konfliktů hlavním pilířem Evropské bezpečnostní a obranné politiky (EBOP). Konceptním dokumentem v této oblasti je [Göteborgský program pro předcházení násilným konfliktům](#), přijatý Evropskou radou v červnu 2001. Předcházení násilným konfliktům je také nedílnou součástí [Evropské bezpečnostní strategie](#). Koncepte vytyčené v těchto dokumentech jsou implementovány jednotlivými akčními plány, jednou za rok přijímá Evropská rada zprávu o vývoji v této oblasti.

Zpráva Evropské radě o činnosti Evropské unie v rámci předcházení, včetně provádění programu EU pro předcházení násilným konfliktům, 3.6.2005 – [9714/05](#)

- Status dokumentu: zpráva pro Evropskou radu, ke schválení v Radě EU. *LIMITE*

Zpráva se zabývá činností EU v oblasti prevence násilných konfliktů za uplynulý rok (červenec 2004 – červen 2005). Specificky se zabývá vývojem spolupráce při prevenci konfliktů s OSN, OBSE, Africkou unií, Spojenými státy, Ruskem a dalšími stranami. Zpráva dále hodnotí pokrok dosažený v rámci jednotlivých akčních plánů bezpečnostní a obranné politiky (např. akční plán pro civilní aspekty EBOP), vývoj v oblasti vojenských a civilních prostředků Unie atd.

PROGRAM CBRN 2002

Pozadí

Program CBRN 2002 je společným programem Rady a Komise zaměřeným na zlepšení spolupráce mezi členskými státy a Komisí v oblasti prevence a snižování následků případných útoků zbraněmi hromadného ničení.

Druhá výroční zpráva předsednictví (2004) Radě o provádění společného programu Rady a Komise ze dne 20. prosince 2002 na zlepšení unijní spolupráce v oblasti prevence a snižování následků chemických, biologických, radiologických a jaderných teroristických hrozeb (Program CBRN 2002), 21.6.2005 – [8988/05](#)

- Status dokumentu: zpráva předsednictví

Jedná se o zprávu předsednictví o provádění programu CBRN 2002. Součástí zprávy jsou zpráva o činnosti Rady (vypracovaná sekretariátem Rady) a zpráva o činnosti Komise (vypracovaná Komisí).

VOJENSKÁ OPERACE EU V BOSNĚ A HERCEGOVINĚ – EUFOR ALTHEA

Pozadí

Vojenská operace EUFOR-ALTHEA působí v Bosně a Hercegovině od prosince 2004, kdy nahradila misi NATO SFOR. V současné době působí v této misi 6500 vojáků ze 33 zemí, z toho 22 členských států EU. K 8.6.2005 působilo v operaci 85 českých vojáků.

Operace ALTHEA – Čtvrtletní zpráva Organizaci spojených národů, 6.6.2005 – [9684/05](#)

- Status dokumentu: návrh, po schválení Politickým a bezpečnostním výborem bude předán generálnímu tajemníku OSN.

Zpráva pokrývá období 1.3.-31.5.2005, shrnuje dění v Bosně a Hercegovině a činnost mise.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O SPOLEČNÉ ZAHRANIČNÍ A BEZPEČNOSTNÍ POLITICE

Pozadí

Na základě interinstitucionální dohody ze dne 6.5.1999 o rozpočtové kázní a o zdokonalení rozpočtového procesu je stanoveno, že „jednou ročně konzultuje předsednictví Rady Evropský parlament ohledně dokumentu Rady o hlavních hlediscích a strategických rozhodnutích SZBP, včetně finančních důsledků pro souhrnný rozpočet Evropských společenství“.

Výroční zpráva Rady pro Evropský parlament o hlavních hlediscích a strategických rozhodnutích SZBP, včetně finančních důsledků pro souhrnný rozpočet Evropských společenství, 20.6.2005 – [7961/05](#)

- Status dokumentu: materiál vypracovaný pracovní skupinou Rady (RELEX), předložen Radě ke schválení.

Jedná se o velmi komplexní a podrobný materiál (159 stran) poskytující přehled všech aktivit Unie v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky v roce 2004.

VÝVOZ ZBRANÍ

Pozadí

Kontrola vývozu zbraní je na úrovni Evropské unie upravena [Evropským kodexem vývozu zbraní](#), přijatým Radou EU v červnu 1998. Kodex je politickým dokumentem bez právní vymahatelnosti, v současné době je jeho podoba předmětem diskuse.²

Společný postoj Rady stanovující společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vybavení, 9.6.2005 – [9885/05](#)

- Status dokumentu: návrh společného postoje, projednáván v orgánech Rady. LIMITE
Tento společný postoj má nahradit Evropský kodex vývozu zbraní – stanovuje společná kritéria pro vývoz vojenského materiálu.

Návrh doplňkových opatření pro transparentnost a vzájemnou kontrolu uplatňovaných při rušení zbrojního embarga, určených k začlenění do uživatelské příručky ke společnému postoji Rady, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu, 9.6.2005 – [9974/05](#)

- Status dokumentu: návrh doplňkových opatření, projednáván v orgánech Rady. LIMITE

² Blíže ke Kodexu viz Dokumenty SZBP EU březen 2005.

Dokument stanovuje doplňková pravidla pro výše uvedený návrh společného postoje. V případě zrušení zbrojního embarga budou vůči dané zemi uplatňována na dobu minimálně 5 let zvláštní přechodná opatření (např. se členské státy budou každé tři měsíce informovat o licencích vydaných pro vojenský export do dané země).

ZBOŽÍ DVOJÍHO UŽITÍ

Pozadí

Vývozy zboží a technologií dvojího užití jsou na úrovni Společenství kontrolovány nařízením Rady [1334/2000](#) ve znění nařízení Rady [1504/2004](#). V prosinci 2003 přijala Evropská rada [Strategii proti šíření zbraní hromadného ničení](#), na jejímž základě probíhá pravidelný přezkum systémů vývozních kontrol ve členských státech.

Výstup z jednání pracovní skupiny Rady „Zboží dvojího užití“ ze 2. června 2005, 7.6.2005 – [9712/05](#)

- Status dokumentu: výstup z jednání pracovní skupiny. LIMITE

Pracovní skupina se zabývala především doporučeními posledního pravidelného přezkumu systému vývozních kontrol (viz dok. [15455/04](#)).

ZÁVĚRY EVROPSKÉ RADY

Evropská rada zasedala 16. a 17. června 2005 v Bruselu. Hlavními tématy byly budoucnost Evropské ústavní smlouvy a finanční perspektiva pro období 2007-2013. Dále se Evropská rada zabývala Lisabonskou strategií, udržitelným rozvojem, Prostorem svobody, bezpečností a práva a vnějšími vztahy Evropské unie.

Z oblastí Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a vnějších vztahů Unie byly přijaty závěry k následujícím oblastem: boj proti terorismu, příprava na zářijový summit OSN, západní Balkán, Evropská politika sousedství, strategické partnerství se středomořím a Blízkým východem, Barcelonský proces, Irák, Írán, mírový proces na Blízkém východě, transatlantické vztahy, Rusko, vztahy s Asií, vztahy se zeměmi AKT, vztahy s Afrikou, vztahy s Latinskou Amerikou, Evropská bezpečnostní a obranná politika.

Formou příloh k závěrům předsednictví přijala Evropská rada prohlášení ke Kosovu, prohlášení k mírovému procesu na Blízkém východě a prohlášení o Libanonu.

Závěry předsednictví schválené Evropskou radou – viz dok. [10255/05](#)

MEZINÁRODNÍ VZTAHY EU, POSTOJE K JEDNOTLIVÝM OBLASTEM

GRUZIE

Pozadí

25.6. 2003 přijala Rada společnou akci [2003/473/SZBP](#) o příspěvku Evropské unie k procesu urovnání konfliktu v Gruzii/Jižní Osetii. V rámci společné této společné akce Unie především poskytuje podporu Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE), která zde působí. Rozhodnutí o provádění aktivní politiky v této oblasti přijala Rada již v únoru 2001.

Konflikt v Jižní Osetii propukl na přelomu devadesátých let v souvislosti s rozpadem Sovětského svazu a vznikem nezávislého gruzínského státu, jehož je Jižní Osetie součástí. Zdrojem napětí mezi gruzínskou vládou a osetskou menšinou je neshoda o míře autonomie pro Jižní Osetii.

Návrh společné akce Rady o příspěvku Evropské unie k procesu urovnání konfliktu v Gruzii/Jižní Osetii, 28.6.2005 – [10317/05](#)

- Status dokumentu: návrh společné akce Rady

Vzhledem k tomu, že platnost společné akce 2003/473/SZBP končí ke 30.6.2005 a že Unie považuje svůj příspěvek k řešení konfliktu i nadále za potřebný, Rada přijme novou společnou akci s platností do 30.6.2006.

KONŽSKÁ DEMOKRATICKÁ REPUBLIKA

Společný postoj Rady 2005/440/SZBP o omezujících opatřeních vůči Konžské demokratické republice a o zrušení společného postoje 2002/829/SZBP, 13.6.2005 – [úřední věstník L152](#)

- Status dokumentu: společný postoj Rady přijatý podle hlavy V Smlouvy o EU

Na základě rezoluce Rady bezpečnosti OSN [č. 1596](#) (18.4.2005) bylo potvrzeno zbrojní embargo vůči Pobřeží slonoviny a navíc byla zavedena opatření zamezující vstup na území členskými státem vybraným osobám. Dále bylo rozhodnuto o zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů těchto osob. Rada se rozhodla zahrnout všechna tato opatření do jednoho společného postoje (proto je rušen společný postoj 2002/829/SZBP o zbrojním embargu). Některá tato opatření budou muset být realizována akcemi Společenství. (viz. návrhy nařízení Rady [9538/05](#) a [8892/05](#)).

KUBA

[Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy ke Kubě](#), 13.5.2005

Rada potvrdila svoji vůli pokračovat v konstruktivním dialogu s kubánskými orgány. Na každém setkání na vyšší úrovni by měla být zmíněna problematika lidských práv.

V souladu se svými závěry z 31.1.2005 Rada opětovně vyzvala kubánské orgány k bezpodmínečnému propuštění politických vězňů a zastavení politických perzekucí.

Rada vyjádřila nutnost pokračovat v setkávání s představiteli mírové opozice a v této souvislosti vyzvala kubánské úřady, aby tomuto setkávání nebránily.

Rada připomněla, že v oblasti dodržování lidských práv nebyl v poslední době učiněn ze strany kubánských orgánů žádný pokrok. Rada bude i nadále sledovat vývoj v této oblasti.

Diplomatické embargo zůstává pozastaveno.

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

STŘEDOAFRICKÁ REPUBLIKA

Pozadí

15. března 2003 proběhl ve Středoafričké republice státní převrat. Dva měsíce nato rozhodla Rada o otevření jednání s místní vládou podle [článku 96 Dohody z Cotonou](#). Po neúspěchu těchto jednání rozhodla Rada na základě zmíněného článku o pozastavení spolupráce v některých oblastech.

13. března a 8. května proběhly ve Středoafričké republice prezidentské a parlamentní volby. Předsednictví výsledek těchto voleb přivítalo (viz [Deklarace předsednictví](#)) a oznámilo odhodlání Unie obnovit plnou spolupráci v rámci Dohody z Cotonou s touto zemí.

Obnovení plné spolupráce se Středoafričskou republikou, 22.6.2005, [10308/05](#)

- Status dokumentu: Výstup z jednání pracovní skupiny Rady

Na svém zasedání 20. června vyslovila pracovní skupina Rady souhlas s obnovením plné spolupráce se Středoafričskou republikou (SAR). Součástí dokumentu je též návrh dopisu EU prezidentu SAR.

UKRAJINA

Rozhodnutí Rady o uzavření dohody mezi Evropskou unií a Ukrajinou o rámci pro účast Ukrajiny na operacích Evropské unie pro řešení krizí, 2.6.2005 – [9255/05](#)

- Status dokumentu: návrh rozhodnutí Rady, připravený ke schválení v Radě

Dokument obsahuje návrh dohody mezi EU a Ukrajinou o rámci pro účast Ukrajiny na operacích EU.

UZBEKISTÁN

Závěry Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy k Uzbekistánu, 13.5.2005

Rada se stále hluboce zajímá o situaci v Uzbekistánu/Andižanu a vyzývá uzbecké orgány, aby umožnily nezávislé vyšetření nedávných událostí. V této souvislosti Rada připomněla své závěry z 23.května 2005 a vyzvala uzbecké orgány ke změně jejich postoje do konce června 2005.

Rada a její orgány budou i nadále situaci v Uzbekistánu sledovat a připraví se na možnost pozastavení některých mechanismů realizovaných v rámci Dohody o partnerství a spolupráci, kterou s má Unie s Uzbekistánem uzavřeno.

ZIMBABWE

Pozadí

Společným postojem [2004/161/SZBP](#) zakázala Rada vstup na území EU těm činitelům Zimbabwe, kteří se podílejí na činnostech, které narušují demokracii, právní stát a respekt k lidským právům v této zemi. Také přijala opatření ke zmrazení jejich finančních zdrojů.

Rozhodnutí Rady 2005/444/SZBP, kterým se provádí společný postoj 2004/161/SZBP, kterým se obnovují omezující opatření vůči Zimbabwe, 13.6.2005 – [úřední věstník L153](#)

- Status dokumentu: rozhodnutí Rady přijaté podle hlavy V Smlouvy o EU

Vzhledem ke změnám ve vládě Zimbabwe aktualizuje Rada seznam osob, na něž se vztahuje společný postoj 2004/161/SZBP.

Kontakt:

Václav Štěrba, tel. 2237, email: sterbav@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz